

Fast i hissen – En radioteater

Fast i hissen – En radioteater - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Del av 1 i Fast i hissen – En radioteater

Syfte – Att spela in en radioteater

Eleverna ska berätta en historia med karaktärernas dialoger och tankar. Eleverna tränar på att formulera sig i tal och skrift, dramaturgi, men även analytiska och metakognitiva förmågan då de måste leva sig in i hur de olika karaktärerna agerar, reagerar och uttrycker sig.

Planeringen Hissen i korthet

Eleverna skriver en radioteater om fyra personer som blir instängda i en hiss utan möjlighet att kontakta omvärlden. Karaktärerna är givna och likaså formen. Handlingen ska berättas med hjälp av karaktärernas dialoger och tankar. Texten spelas in i lämpligt ljudprogram och spelas såklart upp i klassen!

Tid till förfogande

Tre lektioner för övningar och manusskrivande. En lektion för inspelning.

Introduktion – inledande språkövningar

För att eleverna ska bli medvetna om betydelsen *vem som säger något* och *i vilket sinnestillstånd* personen är i kan grupperna göra några enkla övningar. Dela in eleverna i par och skriv några meningar på tavlan, till exempel "Jag var på stan igår. Det var hur mycket folk som helst". Den ena eleven sitter med ryggen mot tavlan. Läraren skriver en känsla på tavlan som den andra eleven ska försöka gestalta i sitt uttryck. Eleven som lyssnar får sedan gissa. Förslag på känslor/tillstånd:

- Glädje
- Ilska
- Sorg
- Irritation
- Förförad
- Ledsen

För att göra det ännu klurigare kan du lägga till *vem som säger* meningarna. Då ska eleven dessutom omformulera sig så att orden och uttrycken passar in på personen. Exempel på personer: en fyraårig pojke, en tonårstjej, en 22-åring, en medelålders kvinna och en gammal gubbe. Upprepa dessa två steg med olika meningar och karaktärer. Eleverna brukar bli mycket medvetna om hur tillstånd och avsändare förändrar språket. Och det är dessutom väldigt roligt!

Fast i hissen – instruktioner till eleverna

Skriv en kort pjäs för radio i grupper om fyra. Pjäsen ska bestå av enbart dialog och *betraktarens roll* (personer som "tänker högt". Detta måste markeras i inspelningen på något sätt). Ni ska helst inte använda er av berättarröst (men får göra det om/när det behövs).

Fyra personer blir instängda i en hiss som stannar p.g.a. strömavbrott kl 18.10 en fredagskväll i december. Ingen har mobiltelefon eller annat som gör att de kan

kontakta omvärlden. De blir kvar i hissen en lång tid (minst till midnatt).

Personerna i hissen är:

- en tjuv på flykt (du bestämmer brottet)
- en femtonårig flicka
- femtonåringens ensamstående pappa som nyss fått sparken
- en äldre dam med hjärtproblem

Fundera och resonera innan ni börjar skriva

- *Vad händer i hissen?*
- *Hur reagerar de på att bli instängda?*
- *Vad säger de till varandra?*
- *Vad tänker de om varandra? Eller om andra saker?*
- *Hur slutar deras ofrivilliga möte?*

I en bok kan författaren gå till väga på olika sätt för att beskriva en person. I dialogform är möjligheterna lite mer begränsade. Ni ska försöka gestalta personerna, göra dem så verkliga som möjligt och visa hur de är genom deras olika känslouttryck, handlingar, vad de säger om sig själva och varandra.

Arbetsgång

1. Gör ett manus i grova drag tillsammans – till exempel i punktform eller i en tankekarta.
2. Fundera vidare på vad karaktärerna ska säga, vilka ord och uttryck personer använder. Skriv ned! Kom även ihåg att använda tankar, det vill säga att låta personerna "tänka högt". Det kan ni sedan markera genom att lägga en ljud effekt på repliken, till exempel ett svagt eko.
3. Skriv manus i detalj – Vem som säger vad och när? Tänk på att dialogen för handlingen framåt.
4. Fördela karaktärerna.
5. Fundera på din karaktär (egenskaper) och hur du ska gestalta den!
6. Spela in!

OM ELEVERNA HAR KREATIVA IDÉER OM ANDRA KARAKTÄRER ELLER UPPLÄGG... SJÄLVKLART JA! KÖR PÅ DET!

Kunskapskrav

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning samt **väl** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och berättargrepp samt dramaturgi med **komplex** uppbyggnad. Genom att kombinera olika texttyper, estetiska uttryck och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.